

1 Tijd van de Buitenhuizen

A. Weet jij wanneer de meeste buitenhuizen werden gebouwd? Was dat in de zeventiende of in de achttiende eeuw? Kleur het goede tijdvak in op de tijdbalk hierboven.

B. Welk woord komt er in je op als je aan een buitenhuis denkt. Schrijf op!

C. Wat weet jij over buitenhuizen. Streep door wat niet goed is.

- ① De meeste buitenhuizen waren van *Rotterdamse/Amsterdamse* kooplieden.
- ② De meeste buitenhuizen stonden aan de rivier *de Vecht/ de Rijn*.
- ③ Vooral in de *zomer/winter* gingen de rijke gezinnen naar het buitenhuis.
- ④ De rijke koopmangezinnen reisden met *paard en wagen/ de trekschuit*

2

Goudestein

A Hieronder zie je Goudestein. Goudestein is een goed voorbeeld van een buitenhuis uit de zeventiende eeuw. Wat weet jij over de tijd waarin Goudestein gebouwd is? Vul de getallen in op de juiste plek in de tekst. Kies uit:

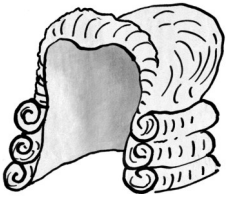
- 1. handel 2. natuur 3. kooplieden**
4. grachtenpanden 5. land
6. stinkende 7. Gouden 8. rijk

In de tijd dat Goudestein en de meeste andere buitenhuizen werden gebouwd was Nederland heel ..... Deze periode noemen we ook wel de ..... eeuw. Nederland werd vooral rijk van de ..... met andere landen. Het waren vooral .....die rijk werden van de handel. Zij woonden vaak in mooie ..... in Amsterdam. Omdat zij zoveel geld hadden konden zij een stuk ..... kopen buiten de stad. Hierop lieten zij dan een groot huis bouwen. Wanneer zij weg wilden uit de ..... en drukke stad dan konden zij naar hun buitenhuis. Hier konden zij genieten van de rust en de .....

B. Tegenwoordig wonen er bijna geen gezinnen meer in de buitenhuizen. Uiteindelijk verkochten de rijke kooplieden hun buitenhuizen weer. Weet jij waarom? .....

C. Weet jij wat tegenwoordig in Goudestein zit? .....

3

Daar zit een luchtje aan!

A. De koopmanfamilies gingen in de zomer naar hun buitenhuizen om de drukke en vooral vieze, stinkende stad te ontvluchten. In de zeventiende en achttiende eeuw waren er nog geen afvalbakken op straat en ook het riool bestond niet. Wat deden de mensen met hun afval?

- ① Afval werd op straat gegooid.
- ② De mensen verbrandden hun afval zelf in de openhaard.
- ③ Poep en plas belandden in het open water.
- ④ Poep en plas werden als mest gebruikt.

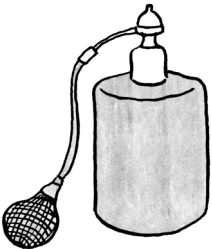
waar/niet waar
waar/niet waar
waar/niet waar
waar/niet waar

B. Ook de mensen stonken een uur in de wind. Hoe kwam dat?

- ① De mensen aten toen heel veel knoflook.
- ② Mensen gingen alleen op doktersadvies in bad.
- ③ De mensen wisten alleen hun handen, gezicht en voeten.
- ④ De stank van de stad zat ook in het haar en de kleren van de mensen.

waar / niet waar
waar / niet waar
waar / niet waar
waar/ niet waar

C. De rijke mensen verzinnen iets tegen vieze lichaamsgeurtjes. Herken jij ze in de tekeningen hiernaast? Zet een kruis door de tekening die er niet bij hoort.

4

Een park als tuin

De tuinen bij de buitenhuizen zijn erg mooi en groot. Sommige tuinen lijken net een park.

A. Bij het ontwerpen van deze tuinen keken de ontwerpers goed naar de:

- Engelse tuinen uit die tijd
- Franse tuinen uit die tijd
- Duitse tuinen uit die tijd

(Kleur het bolletje voor het goede antwoord in.)

B. Wat hoort er niet thuis in de tuin van een buitenhuis uit de zeventiende eeuw? Kleur die twee bolletjes in.

- vijvers
- zwembad
- kanaaltjes
- fonteinen
- tennisbaan
- doolhof

C. Hiernaast zie je een theekeutel. Je vindt deze huisjes vaak aan de waterkant. Waarom is dat? Kleur het bolletje voor het goede antwoord in.

- Zo kon iedereen zien hoe rijk je was.
- Zo kon je meteen thee drinken na de tocht met de trekschuit.
- Zo hoefden je gasten het huis niet in.

